CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL K. ROEMER VAN 6 DECEMBER 1972 [1]

Mijnheer de President,

mijne heren Rechters,

Ik heb thans mijn standpunt te bepalen in twee prejudiciële zaken, die aanhangig werden gemaakt door de VII. Senat van het Hessische Finanzgericht. De problemen die aan deze zaken ten grondslag liggen vertonen bepaalde punten van overeenkomst en het Hof vond daarin aanleiding ze bij beschikking van 18 oktober 1972 voor de mondelinge behandeling te voegen. Ik kan er daarom thans één enkele conclusie aan wijden.

Waarom gaat het?

Om de invoer van maïs uit Italië in de Bondsrepubliek Duitsland en de daarop toepasselijke heffingsbedragen. De eerste zaak (die van de Getreide-Import-Gesellschaft) betreft importen die eind 1965 hebben plaatsgevonden op grond van vergunningen van 9 en 10 december 1965; de tweede (aanhangig gemaakt door de Gesellschaft für Getreidehandel) importen uit de periode januari-juni 1966 krachtens vergunningen met vooraf vastgestelde heffing, verstrekt in het tijdvak januari-maart 1966.

Uit een aantal andere zaken weten wij dat voor de heffingen de door de Commissie vastgestelde prijzen franco grens bepalend zijn. In het eerste geval was dit een bij beschikking der Commissie met ingang van 6 december 1965 vastgestelde prijs; in het tweede geval was die vaststelling geschied bij beschikkingen der Commissie geplaatst in de landbouwsupplementen van het Publikatieblad van 12 januari 1966, 2 februari 1966, 23 februari 1966, 2 maart 1966 en 9 maart 1966.

De beide importerende ondernemingen menen nu dat de prijzen franco grens in deze beschikkingen niet juist zijn berekend. In het eerste geval werden een aantal reeds in het geding voor de nationale rechter voorgedragen argumenten aangevoerd en voorts betoogd dat de Commissie ten onrechte zou zijn uitgegaan van beneden de Italiaanse drempelprijs gelegen koersen voor Noordamerikaanse importmaïs, terwijl slechts acht had mogen worden geslagen op de noteringen voor in Italië geproduceerde maïs. — Ook in het tweede geval betoogt de importeur dat de Commissie aan haar beschikkingen ten onrechte koersen voor Noordamerikaanse importmaïs ten grondslag heeft gelegd. Bovendien was zij het niet eens met de keuze van de voor uitvoer naar de Bondsrepubliek Duitsland meest representatieve Italiaanse markt in de zin van artikel 3 van verordening nr. 19 (PB 1962, blz. 933) en de artikelen 2 en 3 van verordening nr. 89 (PB 1962, blz. 1899); de Commissie had niet van de noteringen te Padua, doch van die te Milaan moeten uitgaan. Voorts werd, evenals in het geding dat tot de zaak 17-72 heeft geleid, betoogd dat de omrekening van de in lire uitgedrukte prijzen franco grens in DM ten onrechte was geschied op grond van de omrekeningskoers die bij het Internationale Monetaire Fonds was opgegeven; de Commissie had volgens deze verzoekster — overeenkomstig artikel 2 van verordening nr. 129 (PB 1962, blz. 2553) — machtiging moeten verlenen om bij de omrekening uit te gaan van de hogere dagkoers, hetgeen tot lagere heffingen zou hebben geleid.

Het Hessische Finanzgericht vond in deze grieven aanleiding de behandeling dezer beide zaken bij beschikkingen van 12 juni en 28 juni 1972 te schorsen en het Hof om een prejudiciële beslissing te verzoeken inzake de volgende vragen:

1. (zaak 41-72)

„Is de beschikking van de EEG-Commissie van 3 december 1965 (PB, Land-

1 — Vertaald uit het Duits.

bouwsupplement nr. 47 van 8 december 1965, blz. 1612 en 1625, tabel B), waarbij de prijs franco grens voor de invoer van maïs uit Italië in de Bondsrepubliek Duitsland met ingang van 6 december 1965 werd vastgesteld op 51 751 lire per ton, geldig?"

2. (zaak 55-72)

„Zijn de beschikkingen van de EEG-Commissie, verschenen in Publikatieblad, Landbouwsupplement nr. 1 van 12 januari 1966, blz. 16, tabel B; nr. 4 van 2 februari 1966, blz. 118, tabel B; nr. 7 van 23 februari 1966, blz. 214, tabel B; nr. 8 van 2 maart 1966, blz. 250, tabel B en nr. 9 van 9 maart 1966, blz. 285, tabel B, houdende vaststelling van de prijs franco grens voor de invoer van maïs uit Italië in de Bondsrepubliek Duitsland, geldig?" Wij willen thans nagaan hoe deze vragen moeten worden beantwoord.

1. *Zaak 41-72*

Zoals ik al zei, gaat het hier alleen om de vraag of de Commissie bij vaststelling van de per 6 december 1965 geldende prijs franco grens van de juiste koersen is uitgegaan; volgens verzoekster in het hoofdgeding zijn dit die voor in Italië geproduceerde maïs en niet de lagere, voor Amerikaanse importmaïs geldende noteringen. Wij behoeven hierbij echter niet lang stil te staan. Ten processe vernamen wij dat de Commissie inderdaad tot 10 december 1965 is uitgegaan van de koersen voor Italiaanse maïs die haar door het Italiaanse Ministerie van Landbouw en door ONIC werden medegedeeld en pas daarna van die voor Amerikaanse importmaïs. Verzoekster in het hoofdgeding heeft zich in zoverre na kennisneming van de memorie der Commissie blijkbaar gewonnen gegeven en er van afgezien de in het hoofdgeding voorgedragen grief ter gelegenheid van de mondelinge behandeling voor het Hof te herhalen en toe te lichten. Met betrekking tot de vraag die het Hessische Finanzgericht in de zaak 41-72 heeft gesteld mag derhalve worden gezegd dat, nu de enige door verzoekster in het hoofdgeding voorgedragen grief niet steekhoudend bleek, de geldigheid der met ingang van 6 december 1965 vastgestelde prijs franco grens boven twijfel staat.

2. *Zaak 55-72*

Bij de in zaak 55-72 gestelde prejudiciële vragen moet ik langer stilstaan. Hier rijzen, naar wij zagen, drie problemen. Nu de Commissie sedert 10 december 1965 (dus ook in het tijdvak januari-maart 1966) bij de vaststelling van de prijs franco grens van de te Padua genoteerde prijzen voor geïmporteerde maïs is uitgegaan, moet allereerst worden onderzocht of ook deze nieuwe wijze van berekening zich met de beginselen van de ordening der graanmarkt, zoals met name in verordening nr. 89 omschreven, verdraagt. Vervolgens moet worden nagegaan of terecht de keus is gevallen op Padua als meest representatieve Italiaanse markt en of de Commissie niet van de noteringen te Milaan had moeten uitgaan. Ten slotte komt de reeds in de zaak 17-72 gestelde vraag aan de orde of de in lire uitgedrukte prijs franco grens terecht is omgerekend volgens de bij het Internationale Monetaire Fonds opgegeven omrekeningskoers dan wel of men, zoals verzoekster in het hoofdgeding meent, aan de Commissie mag verwijten de situatie onjuist te hebben beoordeeld toen zij geen machtiging verleende tot omrekening volgens de hogere werkelijke koersen.

Wij willen dit nader onderzoeken.

a) In de eerste plaats de keuze der aan te houden noteringen. Alvorens dit punt verder te bespreken zij opgemerkt dat de Italiaanse markt destijds geen eenheid vormde; de noteringen voor importmaïs waren lager dan voor in Italië geproduceerde maïs. — Voorts dient men te bedenken dat deze verschillende koersen niet bij voorbeeld hun oorsprong vonden in kwaliteitsverschil (zoals verzoekster in het hoofdgeding in haar memorie stelt en op zichzelf ook denkbaar ware), zodat men bij omrekening op de Italiaanse standaardkwaliteit toch tot één prijsniveau zou zijn gekomen. Ten processe vernamen wij van de Commissie, dat er zich weliswaar bepaalde kwaliteitsver-

schillen hebben voorgedaan, doch dat er ook wanneer men daarmede rekening houdt, een prijsverschil van ten naaste bij 3 000 lire tussen importmaïs en Italiaanse maïs — in het commercialisatiecentrum Padua — overblijft. Volledige klaarheid kon over deze gespletenheid van de markt ten processe niet worden verkregen. Wij vernamen dat bij de sterke vraag naar Italiaanse maïs — die onvoldoende is om in de Italiaanse behoeften te voorzien — wellicht psychologische factoren een rol hebben gespeeld, terwijl de handel kleine partijen betrof en over veel schijven liep. Misschien is het hiernaast ook van belang dat volgens het destijds geldend heffingenstelsel (dat ik nog zal bespreken) de intracommunautaire heffing voor binnenlands graan met een forfaitair bedrag werd verlaagd, zodat er onder invloed van importeurs uit andere Lid-Staten een sterkere vraag naar Italiaanse maïs ontstond dan naar de — als gevolg van een lagere Italiaanse drempelprijs goedkoop geïmporteerde — maïs uit derde landen, Wij behoeven daarop echter niet verder in te gaan. Van belang is slechts het onmiskenbaar koersverschil voor Italiaanse en geïmporteerde maïs.

Zoals bekend, beroept de Commissie zich ten gunste van de vaststelling der prijzen franco grens aan de hand van de koersen voor geïmporteerde maïs allereerst op het arrest in de zaak 16-65 (Jurisprudentie 1965, blz. 1103) waarin, naar U zich zult herinneren, eveneens de geldigheid van een prijs franco grens in geding was, terwijl ook toen de vraag ter discussie stond of daarbij ook mocht worden uitgegaan van koersen voor in het vrije verkeer gebracht graan dat buiten de Lid-Staten geoogst was, Het Hof heeft, naar U weet, deze vraag bevestigend beantwoord op grond dat men in verordening nr. 19 geen onderscheid heeft willen maken tussen produkten die in de uitvoerende Lid-Staat zijn geoogst en die welke zich daar in het vrije verkeer bevinden. Wanneer dit echter voor de uitvoer van gerst uit Nederland geldt, zal men zich volgens de Commissie ten aanzien van de uitvoer van maïs uit Italië op hetzelfde standpunt moeten stellen.

Dit op zichzelf aantrekkelijk betoog is evenwel niet onbedenkelijk; de casusposities waren niet dezelfde. In de zaak 16-65 is mijns inziens door de Commissie aangetoond dat er zich wat binnenlands en ingevoerd graan betreft, geen prijsverschillen voordeden; overeenkomstig de stelregel dat gelijke waren onderling verwisselbaar zijn en elkanders prijsvorming beïnvloeden, had zich in Nederland één enkele marktprijs gevormd. Ook de Advocaat-Generaal heeft er in zijn conclusie op gewezen en het mag er derhalve voor worden gehouden dat het Hof van Justitie dit beginsel aan zijn uitspraak ten grondslag heeft gelegd. — In casu is het anders. Wij zagen dat zich destijds in Italië, bepaalde economische beginselen ten spijt, twee gescheiden markten voor binnenlandse maïs en voor geïmporteerde maïs hadden gevormd. Een problematiek als de onderhavige deed zich destijds niet voor, zodat het Hof thans met een herhaling van zijn uitspraak in de zaak 16-65, volgens welke het aan de geldigheid van de beschikkingen houdende vaststelling van de prijzen franco grens niet afdoet dat zij op noteringen voor ingevoerde maïs berusten, niet kan volstaan.

Mijns inziens moet in dit geval de systematiek van de heffingenregeling, zoals die uit de verschillende desbetreffende verordeningen van de Gemeenschap blijkt, de doorslag geven. Doch dan dient men het voorschrift van verordening nr. 89, volgens hetwelk de prijs franco grens wordt bepaald op basis van de prijs die voor de invoerende Lid-Staat het *gunstigst* is (dit was destijds de prijs van ingevoerde maïs) niet op zichzelf te beschouwen. Een geïsoleerde beschouwing van deze bepaling stuit af op de belangrijke overweging dat de gelijktijdig vastgestelde verordening nr. 86 voor de handel binnen de Gemeenschap uitdrukkelijk twee verschillende stelsels in het leven heeft geroepen, te weten voor produkten uit derde landen en uit een Lid-Staat. Op deze laatste produkten moest de intracommunautaire heffing worden toegepast, dat

wil zeggen een heffing tot het verschil tussen de prijs franco grens en de drempelprijs, welk verschil wegens de Gemeenschapsreferentie met een forfaitair bedrag werd verminderd. Niet in de uitvoerende Lid-Staat geoogst graan viel daarentegen onder de hogere heffing voor derde landen. Ter verzekering van de nakoming dezer differentiële regeling was uitdrukkelijk voorgeschreven dat het bewijs, dat het graan in de uitvoerende Lid-Staat was geoogst diende te worden geleverd door overlegging van een certificaat inzake goederenverkeer model DD4, dat de betrokken autoriteit van de uitvoerende Lid-Staat de juistheid van de verklaring van de exporteur — na controle — moest bevestigen en dat de nodige maatregelen moesten worden getroffen om elk risico van verwisseling der goederen uit te sluiten. In het licht dezer bepalingen lijkt het echter niet logisch om ter vaststelling van een gegeven dat van wezenlijke betekenis is voor de alleen voor binnenlands graan geldende intracommunautaire heffing, namelijk de prijs franco grens, te rade te gaan met de prijzen voor ingevoerd graan, waarvoor een bijzondere regeling gold. Daarbij komt dat de methode van de Commissie (die de prijzen voor ingevoerd graan in aanmerking nam) ertoe kan leiden dat de intracommunautaire handel in binnenlands geproduceerd graan wordt bemoeilijkt of zelfs onmogelijk gemaakt. Hoe reëel deze vrees was, heeft verzoekster in het hoofdgeding trachten aan te tonen door enerzijds te wijzen op het aanzienlijk prijsverschil tussen ingevoerd graan en binnenlands geproduceerd graan (dat voormeld forfaitair bedrag te boven gaat) en anderzijds op de bij vaststelling van de prijs franco grens in rekening gebrachte, veel kleinere, handelsmarge van de exporteur. Zulk een belemmering van de intracommunautaire handel in binnenlands graan ware echter stellig niet te rijmen geweest met het uitgesproken doel van verordening nr. 19 de ontwikkeling van het intracommunautaire handelsverkeer te bevorderen. Gezien de systematiek der heffingsregeling is derhalve bij een gespleten markt het in aanmerking nemen van de prijzen voor in de uitvoerende Lid-Staat geoogste produkten de enig juiste methode ter vaststelling van de prijzen franco grens.

Hiertegenover beroept de Commissie zich echter op een argument dat serieuze bespreking verdient. Er zou destijds, dat wil zeggen toen de Commissie de Italiaanse prijs franco grens voor maïs nog op grond van de hogere noteringen voor Italiaanse maïs berekende, uitgebreid zijn gemanipuleerd. De importeurs zouden certificaten inzake goederenverkeer hebben vervalst of via valse aangiften bemachtigd en vervolgens tegen betaling van de intracommunautaire heffing importmaïs in Duitsland hebben ingevoerd. De regeling van verordening nr. 86 (PB 1962, blz. 1894) zou dan ook in de praktijk in het geheel niet zijn toegepast, zodat de Commissie zich gerechtigd achtte bij de bepaling van de prijs franco grens uit te gaan van de prijzen waartegen de waren werkelijk in de Bondsrepubliek kwamen. Wij moeten ons derhalve afvragen of althans zulk een uitzonderlijke situatie afwijkingen van het hiervoor omschreven stelsel gedoogt en de door de Commissie ter vaststelling van de prijs franco grens gevolgde methode vermag te rechtvaardigen.

Ik zou hieromtrent het volgende willen opmerken.

Om te beginnen is mij uit hetgeen ten processe werd betoogd niet geheel duidelijk geworden in welke omvang verordening nr. 86 door de importeurs niet is nageleefd. Dat er in belangrijke mate is gemanipuleerd, leidt de Commissie blijkbaar af uit twee aanwijzingen: de aanmerkelijke toeneming van de maïsimporten uit Italië en de destijds vastgestelde hoogte der aanbodsprijzen franco Kufstein. Het is echter de vraag of de Commissie hiermede kan volstaan. Verzoekster in het hoofdgeding wijst er niet ten onrechte op, dat de nationale Duitse invoerregeling, voordat de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector granen in 1962 in werking trad, door middel van heffingen jegens derde landen op basis van de wereldmarktprijzen importen uit Italië vrijwel onmogelijk

heeft gemaakt. Ook al wordt er in Italië zelf te weinig maïs geproduceerd, het lijkt niet ondenkbaar dat het na de oprichting van de gemeenschappelijke ordening der markten, die op intensivering van de intracommunautaire handel was gericht, vooral tussen Noord-Italië en Zuid-Duitsland langs volkomen normale weg tot een omvangrijke handel in maïs is gekomen. — Anderzijds kan omtrent de vorming van de aanbodsprijzen voor maïs franco Kufstein worden opgemerkt dat de genoemde bedragen (50 000 lire) met inachtneming van een handelsmarge van 1 025 lire en in aanmerking genomen dat de vervoerskosten tot Kufstein waarschijnlijk aanmerkelijk lager zijn geweest dan de geschatte transportkosten tot Emmerik (omstreeks 6 000 lire), niet noodzakelijkerwijze inhouden dat aan de aanbodsprijzen de prijzen voor Italiaanse maïs (omstreeks 45 000 lire) niet ten grondslag kunnen hebben gelegen. — In ieder geval kan niet worden gezegd dat de zaak voldoende tot klaarheid is gebracht om de conclusies van de Commissie zonder meer te aanvaarden.

En mocht het in aanzienlijke mate tot fraude zijn gekomen, dan heeft verzoekster gelijk met haar opmerking dat men, alvorens maatregelen te treffen welke met name de intracommunautaire handel in Italiaanse maïs zouden bemoeilijken, allereerst had moeten trachten aan deze fraudes het hoofd te bieden. Van pogingen daartoe is geen sprake geweest. En dat zij tot mislukken gedoemd zouden zijn geweest kan niet a priori worden aangenomen; de regeling inzake de certificaten van oorsprong, welke hier een rol speelt, is voor de ordening der markten van fundamentele betekenis, terwijl voorts uit de verschillende noteringen van maïs in Italië kan worden geconcludeerd dat de betrokken handelaren blijkbaar zeer wel in staat waren produkten van beiderlei herkomst te onderscheiden.

Van wezenlijk belang acht ik echter de overweging dat de Commissie, wanneer haar werkelijk mocht zijn gebleken dat het door verordening nr. 86 in leven geroepen stelsel niet behoorlijk functioneerde, die verordening niet stilzwijgend, door de prijzen franco grens volgens een andere methode te berekenen, buiten werking kon stellen. Overeenkomstig artikel 15, lid 4, van verordening nr. 19, was de verordening vastgesteld op advies van het dusgenaamde comité van beheer, dat wil zeggen nadat de vertegenwoordigers der Lid-Staten erin waren gekend. Doch dan kon (aangenomen al dat de door de Commissie geschetste situatie zich werkelijk voordeed) een oplossing slechts worden gevonden in uitdrukkelijke intrekking der regeling — overeenkomstig de daartoe voorziene procedure — of in speciale vrijwaringsmaatregelen (namelijk wanneer men na afweging van alle factoren niet tot de conclusie mocht zijn gekomen dat een bepaalde verlegging van het handelsverkeer — zonder werkelijke verstoring van de markt — de voorkeur verdiende boven bemoeilijking of zelfs verhindering van de intracommunautaire handel in Italiaanse maïs). Maar zolang het stelsel van verordening nr. 86 niet werd ingetrokken en ook niet werd bewezen dat het geheel onbruikbaar was geworden, was de Commissie verplicht ook aan de verordening nr. 89 consequent uitvoering te geven.

Moet onze conclusie dus luiden dat, gezien de opzet der heffingsregeling, bij een gespleten markt de franco-grensprijs met het oog op de intracommunautaire heffing slechts aan de hand van de prijzen voor Italiaanse maïs mocht worden vastgesteld, dan staat tevens vast dat de beschikkingen der Commissie, de vanaf 10 december 1965 de franco-grensprijzen voor Italiaanse maïs op basis van de noteringen voor geïmporteerde maïs heeft vastgesteld, onwettig zijn.

b) Bij het tweede punt, de keuze van de meest representatieve markt in Italië, behoef ik niet zo lang stil te staan.

Verzoekster in het hoofdgeding heeft stellig gelijk met haar opmerking dat de in verordening nr. 89 gebezigde term „gunstigste prijs" niet zo letterlijk mag worden opgevat, dat ook de prijzen op een kleine marktplaats, waar weinig omgaat, in aanmerking zouden mogen komen. Veeleer gaat het er, mede blijkens

de uitdrukking „meest representatieve markten", om of er partijen van enige omvang worden verhandeld, met andere woorden er mag slechts worden gelet op marktplaatsen die op de markt- en prijsverhoudingen in ruimere omgeving hun stempel drukken.
Ik wil echter reeds thans opmerken, dat ook wie deze maatstaf aanlegt bezwaarlijk tot de conclusie kan komen dat de keuze van Padua als representatieve uitvoermarkt niet juist is geweest en dat verzoekster, die eveneens alleen op in Noord-Italië gelegen plaatsen let, gelijk heeft met haar stelling dat men van de prijssituatie te Milaan had moeten uitgaan. Na al hetgeen wij ten processe vernamen, mag niet worden aangenomen dat Padua als een onbetekenend provinciaal handelscentrum — van niet meer dan plaatselijke betekenis — zou moeten worden beschouwd. Padua ligt in het centrum van een maïsproducerend gebied met belangrijke oogstcijfers en men mag ervan uitgaan dat er uit deze streek en uit aangrenzende gebieden belangrijke partijen via Padua worden verhandeld. Voorts worden er via Ravenna, vooral voor de daar gevestigde veredelingsindustrie, aanzienlijke hoeveelheden maïs geïmporteerd tegen noteringen welke met die van de binnenlandse produktie te Padua — als meest nabijgelegen beurs — kunnen worden vergeleken. Omdat verzoekster bovendien niet heeft kunnen weerleggen dat de berekening van de transportkosten naar de Bondsrepubliek vanaf Padua gunstiger uitvalt dan vanaf Milaan (en dit geeft volgens verordening nr. 89 de doorslag), terwijl ook het Italiaanse Ministerie van Landbouw Padua blijkbaar steeds als de meest representatieve uitvoermarkt voor de Bondsrepubliek Duitsland heeft genoemd, blijkt er uiteindelijk tegen de keuze van Padua in het kader van de toepassing van verordening nr. 89 niets te kunnen worden ingebracht.
Aan de keuze van de meest representatieve uitvoermarkt kunnen derhalve geen bezwaren worden ontleend tegen de geldigheid der litigieuze prijzen franco grens, ook niet wanneer men ondanks hetgeen ik zojuist heb betoogd zou menen dat ter bepaling van de francogrensprijs van de prijzen voor geïmporteerd graan mag worden uitgegaan.

c) Ten slotte wordt in de prejudiciële beslissing de omrekening van de prijzen franco grens aan de orde gesteld; deze omrekening heeft plaatsgevonden volgend de bij het Internationale Monetaire Fonds opgegeven omrekeningskoers en niet (zoals volgens verzoekster had dienen te geschieden) volgens de destijds geldende — hogere — werkelijke wisselkoers.
De Commissie heeft op zichzelf geen ongelijk met haar opmerking dat dit probleem eigenlijk geen betrekking heeft op de geldigheid van de prijzen franco grens die, zoals men weet, in lire waren uitgedrukt. De omrekeningskwestie speelt voor de Commissie slechts een rol ten aanzien van enkele berekeningsfactoren (vracht- en overladingskosten), die verzoekster evenwel onbesproken laat.
In dit geding kan men er echter al evenmin als in de zaak 17-72 bezwaar tegen maken dat ook het door verzoekster opgeworpen probleem wordt onderzocht; de rechtmatigheid van de berekening der heffing door de nationale gezagsorganen hangt immers af van de keuze van de omrekeningskoers, dat wil zeggen onder meer van de vraag of de Commissie ten onrechte geen machtiging heeft verleend tot toepassing van de werkelijke wisselkoersen, zoals in 's Raads verordening nr. 129 onder bepaalde voorwaarden mogelijk wordt gemaakt.
Laat ons dit nader onderzoeken.
Voor zover verzoekster hier verordening nr. 67 (PB 1962, blz. 1860) op het oog heeft, kunnen wij kort zijn. Een zelfde redenering werd immers in de zaak 17-72 reeds afgewezen. Daarmede staat vast dat, zoals ook in de conclusies reeds werd aangetoond, verordening nr. 67 ter voorkoming van nodeloze administratieve complicaties wijziging van de heffingspercentages slechts mogelijk maakt bij bepaalde minimumveranderingen der verschillende berekeningselementen. Nergens kan echter uit de verordening

worden gelezen dat zulke veranderingen steeds een verstoring van de markt impliceren en dat hieruit een algemeen, ook elders geldend, beginsel kan worden afgeleid. Verordening nr. 67 is dus voor de bespreking van het onderhavige probleem al even irrelevant als in de zaak 17-72 het geval bleek te zijn.
Ik moge hieraan terstond toevoegen verzoekster al evenmin te kunnen volgen wanneer zij betoogt dat de volgens verordening nr. 67 in aanmerking te nemen veranderingen de afwijkingen van de werkelijke wisselkoersen ten opzichte van de opgegeven koersen zouden moeten worden gerekend. Wanneer men deze weg bewandelt en bovendien in aanmerking neemt dat er voor de Bondsrepubliek op grond van verordening nr. 67 een „speling" van 0,75 rekeneenheid gold, dan komt men volgens verzoekster mogelijkerwijs tot een totale afwijking in een orde van grootte overeenkomende met de bij vaststelling van de prijs franco grens in aanmerking genomen winstmarge, hetgeen handelstransacties onmogelijk zou maken en een verstoring van de markt in de zin van verordening nr. 29 zou opleveren. Deze redenering is echter slechts schijnbaar sluitend. Het is namelijk om te beginnen zeer wel denkbaar dat de marges van verordening nr. 67 ook ten gunste van de importeurs werken; anderzijds is een conclusie als door verzoekster bedoeld slechts mogelijk wanneer vaststaat of gunstige inkoopsprijzen, eventueel gunstige transportmogelijkheden en de mogelijkheid van financiering op de termijnmarkt, de nadelige wisselkoersen ten spijt, handelstransacties niet in redelijke mate mogelijk hebben gemaakt. Daarvan weten wij niets. Het staat alleen vast dat het tot dusver, ondanks het feit dat de Commissie geen machtigingen ex verordening nr. 129 heeft verleend, als gevolg van de uiteenlopende wisselkoersen nimmer tot ernstige moeilijkheden is gekomen en er met name geen gevaar voor de werking van de gemeenschappelijke markt — waarvan de toepasselijkheid van verordening nr. 129 afhangt — is ingetreden. Omdat de door verzoekster bedoelde afwijkingen van de wisselkoersen, naar het mij voorkomt, van geringere omvang zijn dan in de zaak 17-72 het geval was, acht ik ook thans geen termen aanwezig te spreken van een door de Commissie bij toepassing van verordening nr. 129 begane beoordelingsfout; waaraan voor de rechtmatigheid van de berekening der heffing gevolgen konden zijn verbonden.

3. Op grond van een en ander concludeer ik:

a) In de zaak 41-72: de geldigheid van de vaststelling van de prijs franco grens staat buiten twijfel, nu is bewezen dat de Commissie tot 10 december 1965 van de noteringen voor Italiaanse maïs is uitgegaan.

b) In de zaak 55-72: de beschikkingen houdende vaststelling van de prijzen franco grens zijn niet rechtsgeldig, omdat de Commissie in strijd met het stelsel van verordening nr. 86 — dat duidelijk tweeërlei heffingsregeling voorziet — is afgegaan op noteringen voor ingevoerde maïs, die aanmerkelijk lager waren dan die voor in Italië geproduceerde maïs. Dat die beschikkingen ook om andere redenen ongeldig zouden zijn, is niet gebleken.